

Cynlluniau Gwersi Darlunio Gobaith – Oedrannau 5–7

Sesiwn 1 – Darlunio Gobaith – 60 munud

Deilliannau dysgu

Erbyn diwedd y sesiwn hon, bydd plant yn gallu:

- Enwi beth sy'n arbennig am ei gilydd a beth maent yn ei rannu ag eraill.
- Esbonio bod Darlunio Gobaith yn defnyddio lluniau i ddweud helo ac i feithrin cyfeillgarwch.
- Edrych yn ofalus a thynnu llun parchus o bartner.

Geirfa allweddol

- **Yr un fath** – pan fydd pethau'n cyfateb neu'n debyg.
- **Gwahanol** – pan nad yw pethau yr un fath.
- **Arbennig** – rhywbeth pwysig neu hyfryd am berson.
- **Nodweddion** – rhannau o'r wyneb a ddefnyddir i synhwyro'r byd ac i ddangos teimladau.
- **Portread** – llun o berson.
- **Hunanbortread** – llun y mae artist yn ei wneud ohono'i hun.
- **Caredigrwydd** – trin pobl â gofal.
- **Heddwch** – pan fydd pobl yn teimlo'n ddiogel ac yn gallu byw'n dda gyda'i gilydd.
- **Ffrind** – rhywun y gallwn fod yn garedig ac yn groesawgar tuag ato.
- **Ffin** – terfyn rhwng dau le.

Paratoadau ac Adnoddau

Yn ystod y sesiwn hon, bydd plant yn cael cyfle i roi mynegiadau wyneb gwahanol ar lun. Dewiswch lun ohonoch chi eich hun neu aelod arall o staff sydd wedi rhoi caniatâd: ffotograff clir, o ansawdd uchel, o'r pen a'r ysgwyddau, wedi'i dynnu o'r blaen, gyda mynegiant wyneb niwtral neu gyfeillgar. Efallai y bydd plant yn mwynhau newid mynegiadau rhywun mewn rôl arweinyddol yn yr ysgol. Defnyddiwch y llun hwn yn lle'r delwedd bresennol ar SLEID 4 o'r **Cyflwyniad Darlunio Gobaith**, neu argraffwch eich llun ar A3 ynghyd â'r **Taflen Weithgaredd Mynegiadau Doniol** a thorri'r nodweddion gwahanol allan cyn y wers.

Cliriwch le ar garped neu defnyddiwch gylch o gadeiriau i eistedd gyda'ch gilydd.

- **Papur bras, byrddau clip a phensiliau** i bob plentyn
- **Pêl** addas i'w basio yn y cylch
- **Cyflwyniad Darlunio Gobaith** wedi'i argraffu neu ei lwytho i fyny
- **Mynegiadau doniol wedi'u paratoi ymlaen llaw neu lun wedi'i lwytho i fyny** (gweler uchod)
- **Taflen Lluniau Cyfatebol** – un i bob grŵp, gyda chymorth yr athro/athrawes

Amser	Gweithgaredd
5 munud Adnoddau <i>Pêl i'w basio</i>	SLEID 1 – Sesiwn 1 Cwestiwn agoriadol <i>Beth allech chi ei wneud gyda <u>ffrind</u> newydd?</i> Gan sefyll mewn cylch, gofynnwch i'r plant ddychmygu bod rhywun newydd yn y dosbarth. Gofynnwch iddynt feddwl sut y gallent wneud ffrindiau â'r person hwnnw. Pasiwch bêl a gwahoddwch bob plentyn i rannu sylwad, gweithred neu weithgaredd ar gyfer gwneud ffrindiau, gan ei feimio i'r grŵp; er enghraifft, 'Gallwn chwifio helo' (gan feimio chwifio), neu 'Gallwn ofyn a hoffent chwarae pêl-droed' (gan feimio cicio pêl). Mae pawb arall yn y cylch yn ailadrodd eu hystum yn ôl iddynt.
5 munud	Gêm gychwynnol – “Mae'r haul yn tywynnu arna i ac ar unrhyw un sy'n...” Gan eistedd mewn cylch, rhannwch ddatganiadau sy'n wir amdanoch chi eich hun, gan ddechrau gyda “Mae'r haul yn tywynnu arna i ac ar unrhyw un sy'n...”. Os yw'r datganiad yn wir am blentyn, mae'n sefyll ac yn cyfnewid lle â rhywun arall yn y cylch. <i>Mae'r haul yn tywynnu arna i ac ar unrhyw un sy'n hoffi darlunio.</i> <i>Mae'r haul yn tywynnu arna i ac ar unrhyw un sy'n gwisgo sanau gwyn.</i> <i>Mae'r haul yn tywynnu arna i ac ar unrhyw un sy'n hoffi straeon.</i> Gorffennwch gyda datganiad sy'n berthnasol i bob plentyn. Myfyrio – fel dosbarth <i>Beth oedd yr un fath am rai ohonom ni?</i> <i>Beth oedd yn wahanol?</i> <i>Esboniwch y gall pobl fod yn wahanol ac, ar yr un pryd, fod â llawer yn gyffredin.</i>
10 munud Adnoddau Taflen Baru Lluniau	SLEID 2 – Gweithgaredd Baru Dangoswch y llun o'r byd i'r plant a nodwch rai lleoedd sy'n berthnasol iddynt. Dosbarthwch y Taflen Lluniau Cyfatebol i grwpiau bach. Esboniwch mai lluniau o blant sy'n byw mewn gwahanol leoedd o amgylch y byd yw'r rhain. Gofynnwch i'r plant edrych yn ofalus a siarad am yr hyn maent yn sylwi arno. Gyda chymorth, gwahoddwch nhw i ddyfalu pa luniau allai ddod o ba le.

	SLEID 3 – Atebion a Myfyrio Rhannwch yr atebion ac esboniwch fod y gweithgaredd hwn yn anodd iawn oherwydd gall plant o bob cwr o'r byd fod yn debyg iawn i'w gilydd. Myfyrio – mewn grwpiau <i>Beth wnaethoch chi sylwi arno yn y lluniau?</i> <i>Beth oedd yn <u>arbennig</u> amdanynt?</i> <i>Beth oedd yn <u>debyg</u> mewn llawer o'r lluniau?</i> Esboniwch fod gan blant o amgylch y byd deuluoedd, cartrefi, anifeiliaid, gemau a phethau sy'n bwysig iddynt.
10 munud Adnoddau <i>Tedi-bêr neu degan meddal</i> <i>Papur</i> <i>Pensiliau</i>	SLEID 4 – Gêm Nodweddion Doniol Dechreuwch drwy basio gwên o amgylch y cylch, fel pe baech yn pasio pêl. Nesaf, gofynnwch am wirfoddolwr i ddechrau gyda theimlad gwahanol. Gallai'r plant geisio dyfalu pa deimlad sy'n cael ei gynrychioli. Dangoswch y ffotograff i'r plant a gofynnwch iddynt drafod mewn parau pa deimlad y maent yn meddwl sydd gan y person hwn. Yna gofynnwch am wirfoddolwyr i osod nodweddion wyneb gwahanol ar y llun. Wrth iddynt wneud hynny, trafodwch effaith y newidiadau hyn – <i>Sut mae'r person hwn yn edrych nawr? Pa nodweddion sy'n eich helpu i benderfynu? Pam?</i> <i>Sut maen nhw'n teimlo?</i> <i>Beth allai'r person hwn ei ddweud?</i> <i>Beth ydych chi'n meddwl y gallai pobl ei feddwl am y person hwn?</i> <i>A hoffech chi fod yn ffrind i'r person hwn? Pam?</i> Crëwch le ar gyfer gofyn cwestiynau agored a chyfle i archwilio. Bydd rhai plant yn gweld hyn yn ddoniol; bydd eraill yn ei weld fel rhywbeth angharedig i'r person yn y llun. <i>Beth sy'n digwydd pan fyddwn yn newid sut mae rhywun yn edrych mewn <u>portread</u>? Mae'n newid sut rydym yn meddwl ac yn teimlo amdanynt.</i> Gorffennwch drwy ychwanegu y cyrn a rhai o'r nodweddion 'drwg' eraill. Trafodwch sut mae hyn yn newid y ddelwedd wreiddiol yn un lle mae'r person yn edrych yn frawychus, yn angharedig ac nid fel rhywun y byddech am fod yn ffrindiau ag ef. Esboniwch y gall y ffordd rydym yn newid delweddau o bobl eraill newid sut rydym yn teimlo amdanynt.

	<i>Sut allai'r person hwn deimlo pe bai ei wyneb yn cael ei newid fel hyn?</i> Dywedwch wrth y plant eich bod nawr yn mynd i rannu stori am adeg pan ddigwyddodd hyn mewn gwirionedd.
5 munud	SLEID 5 – Penrhyn Corea yn y Byd Dangoswch fap y byd, gan nodi ble rydych chi ac unrhyw leoedd eraill rydych chi wedi bod yn dysgu amdanynt yn ddiweddar, cyn tynnu sylw'r plant at Benrhyn Corea. SLEID 6 – Penrhyn Corea Wrth i chi rannu'r stori isod, dangoswch yn glir pa ran o'r penrhyn rydych yn ei disgrifio. <i>Mae'r map hwn yn dangos Penrhyn Corea. Mae penrhyn yn ddarn o dir sydd â dŵr o amgylch y rhan fwyaf ohono. Ar ôl yr Ail Ryfel Byd, rhannwyd y tir hwn yn ddwy wlad: Gweriniaeth Ddemocrataidd Pobl Corea, a elwir yn gyffredin yn Ogledd Corea, a Gweriniaeth Corea, a elwir hefyd yn Ne Corea. Bu llawer o ymladd rhwng y ddwy ochr, a chafodd <u>ffin</u> ei chreu rhwng y ddwy wlad gyda llawer o warchodwyr i atal pobl rhag croesi.</i> <i>Pan rannwyd y penrhyn, roedd amheuaeth a diffyg ymddiriedaeth rhwng y llywodraethau. Yng Ngweriniaeth Corea, cafodd plant fel chi eu hannog gan eu hathrawon i dynnu llun plant ar draws y <u>ffin</u> fel ffigurau brawychus, gan gynnwys tynnu llun ohonyn nhw fel diafol gyda chyrn a chynffon.</i> <i>Roedd hyn yn ei gwneud yn haws i blant ddychmygu pobl ar draws y <u>ffin</u> fel pobl beryglus neu hollol wahanol iddyn nhw eu hunain.</i> Trafod – fel dosbarth <i>Sut allai'r plant a oedd yn gwneud y lluniau hyn deimlo am y plant eraill?</i> <i>Sut allai'r plant eraill i'r gogledd o'r ffin deimlo pe baent yn gwybod eu bod yn cael eu darlunio i edrych yn frawychus?</i>
5 munud	SLEID 7 – Cyflwyno Darlunio Gobaith <i>Flynnyddoedd lawer yn ddiweddarach, roedd rhai oedolion yng <u>Ngweriniaeth Corea</u> am ddod o hyd i ffordd o fod yn fwy cyfeillgar tuag at y bobl oedd yn byw ar draws y ffin yng Ngweriniaeth Ddemocrataidd Pobl Corea. Cawsant syniad. Yn hytrach na darlunio plant ar draws y ffin fel pobl frawychus neu ddrwg, gallai plant dynnu lluniau ohonynt eu hunain i ddweud, "Helo, fy <u>ffrind</u>." Gelwir llun ohonoch chi eich hun yn <u>hunanbortread</u>. Anfonwyd yr <u>hunanbortreadau</u> hyn at blant ar draws y <u>ffin</u>. Yna gwnaeth y plant hynny eu lluniau eu hunain a'u hanfon yn ôl.</i> <i>Cyfarfu rhai plant â'i gilydd hyd yn oed. Rhannwyd eu <u>hunanbortreadau</u>, buont yn siarad gyda'i gilydd ac fe ddechreuon nhw greu cyfeillgarwch newydd.</i> SLEIDIAU 8 a 9 – Helo, fy Ffrind <i>Ers hynny, mae plant mewn llawer o leoedd o amgylch y byd wedi creu <u>hunanbortreadau</u> a'u rhannu â phlant eraill.</i>

	Dangoswch yr hunanbortreadau o wahanol leoedd. Edrychwch ar yr ysgrifen oddi tanynt. Esboniwch fod llawer o negeseuon yn dechrau gyda "Helo, fy ffrind." Darllenwch ychydig o negeseuon syml yn uchel a gofynnwch i'r plant pa bethau cyfeillgar maent yn sylwi arnynt. SLEID 10 – Arddangosfeydd Traws-leol <i>Mae'r <u>hunanbortreadau</u> hyn wedi cael eu dangos mewn arddangosfeydd mewn gwahanol leoedd o amgylch y byd. Mae arddangosfa yn lle lle gall pobl edrych ar waith celf. Mae'r gwaith celf yn helpu plant mewn gwahanol leoedd i deimlo cysylltiad â'i gilydd.</i> <i>Eich tro chi yw hi nawr i gymryd rhan. Byddwch yn llunio eich <u>hunanbortread</u> eich hun ac yn ysgrifennu neges gyfeillgar. Efallai y bydd rhai o'r rhain yn cael eu dangos mewn arddangosfa yn Llundain y flwyddyn nesaf, a bydd rhai hyd yn oed yn teithio i gael eu gweld gan blant mewn lleoedd eraill o amgylch y byd.</i> Noder: Os bydd y lluniau hefyd yn cael eu dangos mewn arddangosfa leol, ranbarthol neu genedlaethol, esboniwch hyn iddynt hefyd. Myfyrio – mewn parau <i>Pe baech yn gallu anfon llun ohonoch chi eich hun i unrhyw le yn y byd, i ble hoffech iddo fynd?</i>
15 munud Adnoddau <i>Papur darlunio</i> <i>Byrddau clip</i> <i>Pensiliau</i>	SLEID 11 – Tynnu Portread o Bartner <i>Cyn i ni lunio hunanbortread, rydym yn mynd i roi cynnig ar dynnu llun rhywun arall.</i> Parwch y plant a'u gosod i eistedd wyneb yn wyneb fel y dangosir yn y Canllaw Darlunio. Gofynnwch iddynt dynnu portread syml o'u partner. Anogwch nhw i sylwi ar siâp yr wyneb, gwallt, llygaid, gwên, dillad ac ati. Atgoffwch y plant nad oes angen i'r llun fod yn berffaith. Y nod yw edrych yn ofalus a darlunio gyda charedigrwydd. Pan fyddant wedi gorffen, gwahoddwch y plant i rannu eu llun â'u partner a dweud un peth caredig am y gwaith. Casglwch y portreadau i'w defnyddio ar gyfer myfyrio yn Sesiwn 2.
5 munud	SLEID 12 – Myfyrio Myfyrio – mewn parau, yna fel dosbarth <i>Sut oedd yn teimlo i dynnu llun eich partner yn ofalus?</i> <i>Sut oedd yn teimlo pan wnaeth rhywun dynnu llun ohonoch chi?</i> <i>Beth fydd yn eich helpu i dynnu llun ohonoch chi eich hun y tro nesaf?</i>

Sesiwn 2 – Fy Hunanbortread – 60 munud

Canlyniadau dysgu

Erbyn diwedd y sesiwn hon, bydd plant yn gallu:

- Adnabod nodweddion wyneb syml a sylwi ar fanylion gan ddefnyddio drych.
- Ymarfer darlunio nodweddion yn garedig ac yn ofalus.
- Creu amlinelliad pensil o hunanbortread.

Geirfa allweddol

- **Edrych yn ofalus** – sylwi ar fanylion cyn darlunio.
- **Llinell** – marc a wneir gan bensil, pen neu frwsh.
- **Siâp** – amlinelliad rhywbeth.
- **Gwead** – sut mae rhywbeth yn edrych neu'n teimlo, fel gwallt cyrliog, croen llyfn neu ddefnydd meddal.
- **Cysgodi** – gwneud rhannau o lun yn fwy golau neu'n dywyllach.
- **Cefndir** – yr hyn sydd y tu ôl i'r person mewn llun.

Paratodau ac adnoddau

Ar gyfer y sesiwn hon, trefnwch y plant i eistedd wrth fyrddau gyda drychau a deunyddiau darlunio.

- **Pêl** addas i'w throsglwyddo o amgylch y dosbarth
- **Cyflwyniad Darlunio Gobaith** wedi'i argraffu neu ei lwytho i fyny
- **Portreadau partner** o Sesiwn 1
- **Drychau**
- **Pensiliau darlunio**
- **Papur bras**
- **Canllaw Darlunio**

Amseru	Gweithgaredd
5 munud	SLEID 13 – Sesiwn 2 Gêm gychwynnol – Copïwch Fi Mewn parau, gofynnwch i'r plant gymryd tro i wneud symudiadau araf i'w partner eu copïo. Atgoffwch y plant i symud yn ddiogel ac yn araf. Myfyrio – mewn parau, yna fel dosbarth <i>Beth helpodd eich partner i'ch copïo?</i> <i>Pam mae angen i artistiaid edrych yn ofalus?</i> Esboniwch y bydd y sesiwn hon yn helpu plant i ymarfer edrych yn ofalus, a chymryd eu hamser, cyn llunio eu hunanbortread eu hunain.
5 munud	Cwestiwn agoriadol <i>Beth yw rhai pethau sy'n debyg amdanom ni i gyd?</i> Gwahoddwch y plant i rannu syniadau. Gallech gynnwys gwerthoedd eich ysgol neu nodweddion cadarnhaol yma, yn ogystal â thebygrwydd corfforol neu amgylchiadol. Adolygu Sesiwn 1 Gofynnwch i'r plant gofio un peth a ddysgon nhw o Sesiwn 1 am – • Ffyrdd rydym yn debyg ac yn wahanol • Sgiliau darlunio • Sut gall y ffordd rydym yn gwneud i rywun edrych newid sut rydym yn meddwl amdanynt Pasiwch bêl o amgylch y dosbarth a gwahoddwch y plant i rannu.
5 munud Adnoddau Portreadau partner	SLEID 14 – Beth sy'n Gwneud Portread Da? Rhowch y portreadau partner yn ôl i'r artistiaid. Gofynnwch i'r plant edrych ar eu llun eu hunain a dod o hyd i un peth a wnaethant yn ofalus. <i>Beth wnaethoch chi sylwi arno pan wnaethoch dynnu llun eich partner yn ofalus?</i> Cyflwynwch iaith <u>gwedd</u>, <u>cysgodi</u> a <u>chefndir</u> i gefnogi eu disgrifiadau. <i>Beth allech chi roi cynnig arno y tro nesaf?</i> Crëwch feini prawf llwyddiant syml gyda'r dosbarth, er enghraifft: • Edrych yn ofalus • Ychwanegu manylion pwysig • Cymryd eich amser • Llenwi'r dudalen

10 munud Adnoddau <i>Drychau</i> <i>Papur bras</i> <i>Pensiliau</i>	SLEID 15 – Artistiaid gan Artistiaid Rhannwch ddelweddau o hunanbortreadau enwog. Tynnwch sylw'r plant at: - Sut maent wedi darlunio nodweddion yr wyneb, siâp yr wyneb, lliw croen, gwallt a dillad. - Y raddfa – faint o'r artist sydd yn y llun? - Sut mae'r paentiadau'n gwneud i ni deimlo. - Unrhyw beth arall sydd yn y llun – cefndir, gwrthrychau neu anifeiliaid. Gwahoddwch y plant i edrych mewn drych a sylwi ar siâp eu hwyneb, eu llygaid, eu trwyn, eu ceg, eu gwallt ac unrhyw fanylion yr hoffent eu cynnwys. Dangoswch ffyrdd syml o dynnu llygaid, trwynau, cegau, gwallt a siapiau wyneb. Efallai yr hoffech ddefnyddio'r Taflen Nodweddion Darlunio fel canllaw. Gan ddefnyddio'r portreadau o Sesiwn 1, gofynnwch i'r plant ddewis un nodwedd wyneb yr hoffent ymarfer ei darlunio. Rhowch ychydig funudau iddynt wneud hynny ar bapur bras.
25 munud Adnoddau <i>Papur darlunio</i> <i>Drychau</i> <i>Pensiliau</i>	SLEID 16 – Hunanbortread Rhan 1 – Braslun Gofynnwch i'r plant ddechrau tynnu eu hunanbortread mewn pensil. Anogwch nhw i edrych yn y drych yn aml ac i ddefnyddio meini prawf llwyddiant y dosbarth. Arweiniwch y plant i feddwl am sut maent yn gwneud l'w hunain edrych yn gyfeillgar, ac i ychwanegu manylion pwysig fel gwallt, dillad a sbectol. Pan fyddant wedi gorffen, gallant ychwanegu gwrthrychau cefndir neu le sy'n bwysig iddynt, gan gadw ardal yn glir i ychwanegu neges yn Sesiwn 3 (Noder: efallai yr hoffech wneud lle i hyn iddynt ymlaen llaw). <i>Eich hunanbortread yw eich ffordd o ddweud, "Dyma fi." Cymerwch eich amser a dewiswch fanylion a fyddai'n helpu rhywun sy'n edrych ar eich gwaith celf i ddod i'ch adnabod.</i>
5 munud	SLEID 17 – Myfyrio Myfyrio – mewn parau, yna fel dosbarth <i>Pa fanylyn wnaethoch chi ei ychwanegu i ddangos rhywbeth amdanoch chi?</i> <i>Beth oedd yn anodd heddiw?</i> <i>Beth wnaeth eich helpu i ddal ati?</i>

Sesiwn 3 – ‘Helo, fy Ffrind’ – 60 munud

Canlyniadau dysgu

Erbyn diwedd y sesiwn hon, bydd plant yn gallu:

- Rhannu rhywbeth yr hoffent i ffrind newydd ei wybod.
- Cwblhau hunanbortread gyda lliw a neges gyfeillgar fer.
- Rhannu gwaith celf yn barchus a myfyrio ar groeso a charedigrwydd.

Geirfa allweddol

- **Neges** – geiriau rydym yn eu hysgrifennu neu’n eu dweud wrth rywun.
- **Croeso** – helpu rhywun i deimlo ei fod yn cael ei gynnwys.
- **Llachar** – lliw sy’n teimlo’n gryf neu’n siriol.
- **Tawel** – lliw neu lun sy’n teimlo’n ysgafn neu’n heddychlon.
- **Oriel** – lle lle mae pobl yn edrych ar waith celf.
- **Rhannu** – dangos rhywbeth i eraill neu siarad amdano gyda nhw.

Paratodau ac adnoddau

Ar gyfer y sesiwn hon, trefnwch y plant wrth fyrddau lle gallant gwblhau eu gwaith celf a’i rannu ag eraill.

- **Hunanbortreadau ar y gweill**
- **Cyflwyniad Darlunio Gobaith** wedi’i argraffu neu ei lwytho i fyny
- **Papur ysgrifennu**
- **Pensiliau ysgrifennu**
- **Deunyddiau celf** gan gynnwys cyfryngau lliwio
- **Nodiadau gludiog** neu daflenni adborth
- **Taflenni myfyrio** – un i bob grŵp bach os nad ydynt yn ysgrifennu’n annibynnol.

Amseru	Gweithgaredd
5 munud	SLEID 18 – Sesiwn 3 Gêm gychwynnol – Ffyn Qi (“chi”) Mewn parau, gofynnwch i’r plant ddal ffon neu ben ffelt rhwng eu mynegfysedd, gan ddefnyddio dim ond y pwysau rhyngddynt i’w hatal rhag cwmpo. Pan fyddant yn gyfforddus, gwahoddwch nhw i ddechrau symud gyda’i gilydd, gan ofalu am ei gilydd a’r gofod o’u cwpas. Myfyrio – mewn parau, yna fel dosbarth <i>Pa sgiliau oedd eu hangen arnoch i wneud i’r gweithgaredd hwn weithio?</i> <i>Pam gallai’r sgiliau hyn fod yn bwysig wrth dynnu hunanbortreadau?</i>
5 munud	Cwestiwn agoriadol <i>Beth sy’n eich gwneud chi’n arbennig?</i> Trosglwyddwch bêl o amgylch y cylch. Bydd y plentyn sy’n dal y bêl yn derbyn datganiad am rywbeth sy’n arbennig amdano. Gall unrhyw un sydd â syniad o rywbeth yr hoffai ei ddweud roi ei ddwylo ymlaen â’r cledrau i fyny fel pe bai’n pasio anrheg, a gall y plentyn â’r bêl ddewis pwy bynnag yr hoffai dderbyn y datganiad ‘arbennig’. Meddylwch ba mor hyfryd yw rhannu’r pethau arbennig hyn am ein gilydd, ac y gallwn wneud hynny unrhyw bryd! Adolygu Sesiwn 2 Gofynnwch i’r plant gofio un sgil darlunio a ddefnyddion nhw yn Sesiwn 2. Gwahoddwch ychydig ohonynt i rannu.
10 munud	SLEID 19 – Hunanbortread Rhan 2 – Ysgrifennu Neges Adnoddau Papur ysgrifennu Pensiliau Dangoswch enghreifftiau o negeseuon syml o hunanbortreadau rhyngwladol. Gofynnwch i’r plant beth maent yn sylwi arno am y geiriau cyfeillgar. <i>Rydych yn ysgrifennu <u>neges</u> at <u>ffrind</u> nad ydych wedi’i gyfarfod eto. Gallech ddweud wrthynt rywbeth rydych yn ei hoffi, rhywbeth rydych yn dda am ei wneud, rhywbeth rydych yn gobeithio amdano, neu rywbeth yr hoffech ei wneud gyda’ch gilydd.</i> Gofynnwch i’r plant ddrafftio neges fer, gan ddechrau gyda “Helo, fy ffrind”. Darparwch ddechreuadau brawddegau lle mae’n ddefnyddiol: • Helo, fy ffrind. Fy enw i yw... • Rwy’n hoffi... Rwy’n dda am... • Rwy’n gobeithio... • Pe baem yn cyfarfod, gallem... Anogwch y plant i ddefnyddio ieithoedd cartref neu sgriptiau lle bo’n briodol. Ar ôl gwirio’r neges, gofynnwch i’r plant ei hychwanegu’n daclus at eu gwaith celf, neu gofynnwch i oedolyn ysgrifennu ar eu rhan os oes angen.

20 munud Adnoddau <i>Deunyddiau celf</i>	SLEID 20 – Hunanbortread Rhan 3 – Ychwanegu Lliw Gwahoddwch y plant i ychwanegu lliw at eu hunanbortreadau. Dangoswch y deunyddiau sydd ar gael a sut i'w defnyddio'n fedrus, gan gyfeirio at y Canllaw Darlunio am ysbrydoliaeth. Efallai y byddant am ymarfer defnyddio'r deunyddiau ar eu lluniau nodweddion bras yn gyntaf. Anogwch nhw i ddewis lliwiau sy'n helpu i ddangos rhywbeth amdanynt eu hunain, fel hoff liw, lliw tawel, lliw llachar, lliw o le maent yn ei garu, neu liw sy'n teimlo'n gyfeillgar. Gallech ddychwelyd at SLEID 15 i edrych ar bortreadau artistiaid eraill a thrafod eu defnydd o liw.
10 munud	SLEID 21 – Rhannu Gwaith Celf Gofynnwch i'r plant rannu eu gwaith celf gyda'r partner y gwnaethant dynnu portread ohono yn Sesiwn 2. <i>Beth hoffech chi ei ddweud am y ffordd y gwnaethoch baentio eich hunanbortread?</i> <i>Beth ydych chi'n ei werthfawrogi am hunanbortread eich partner?</i> <i>Beth sy'n debyg am eich hunanbortreadau? Beth sy'n arbennig neu'n wahanol?</i> Nawr gadewch eu gwaith celf wrth eu byrddau a cherddwch o amgylch oriel y dosbarth. Arweiniwch y plant i sylwi ar fanylion yng ngwaith ei gilydd, a thebygrwydd annisgwyl rhwng plant sy'n mynd y tu hwnt i ymddangosiad corfforol, ac efallai nad oeddent wedi sylwi arnynt o'r blaen.
10 munud Adnoddau Myfyrdodau disgyblion	SLEID 22 – Myfyrio Wrth ddychwelyd i'w seddi, cymerwch amser i fyfrio ar waith celf pawb gyda'i gilydd. Rhannwch agweddau ar y gwaith celf rydych yn eu gwerthfawrogi heb dynnu sylw at unigolion, er enghraifft, "Sylwais ar ddefnydd meddylgar o gysgodi a negeseuon wedi'u hysgrifennu'n ofalus." Myfyrio – fel dosbarth <i>Beth ydych chi'n meddwl y bydd plentyn mewn gwlad bell yn ei feddwl pan fydd yn gweld eich portread?</i> Cwblhewch daflen Myfyrdodau Disgyblion gyda'r dosbarth gan ddarparu myfyrdodau. Gellir gwneud hyn ar adeg arall os oes angen. Beth sy'n digwydd nesaf... Esboniwch y bydd y gwaith celf yn mynd ymlaen i fod yn rhan o arddangosfa. Os oes arddangosfa leol, rhannwch y manylion gyda'r dosbarth. Atgoffwch y plant y bydd detholiad yn dod yn rhan o'r arddangosfa draws-leol ac yn teithio'r byd. Bydd y rhain yn cael eu dewis i ddangos amrywiaeth eang o hunanbortreadau, er enghraifft oedran, rhanbarth ac arddull, yn hytrach na'r rhai sy'n cael eu barnu fel "y gorau". Ar ddiwedd y wers, sicrhewch fod enw ac oedran pob plentyn wedi'u hysgrifennu'n glir ar flaen neu gefn eu gwaith celf. Gweler y Trosolwg o'r Prosiect am ganllawiau cyflwyno.